

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Силабус навчальної дисципліни Економіка підприємства

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітня програма «Міжнародна економіка»
Рік навчання 1,
семестр 2
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС_4_
Мова викладання українська

к.е.н., доцент Степасюк Л.М., асистент Якимовська А.В.

stepasiuk_ludmila@nubip.edu.ua; anna_yakymovska@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1277>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс розглядає теоретичні, методичні і практичні питання економіки підприємства. Висвітлюються питання формування та використання ресурсів підприємства та його інноваційно-інвестиційної діяльності. Курс допоможе досягнути основні напрями господарської діяльності підприємства, теоретичні засади формування й використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання; методичні засади формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства, теоретичні засади формування фінансових ресурсів (капіталу) підприємства, механізм формування економічних результатів господарської діяльності підприємства; механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

Важливим при цьому є вивчення сутності економічного стану підприємства, вміння визначати економічні результати та ефективність господарської діяльності підприємства.

Компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабора торні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 Семестр				
Модуль 1				
Тема 1 Підприємство в ринковій економіці	2/2	Знати теоретичні засади економічної діяльності суб'єктів господарювання. Розрізняти і систематизувати основні напрями господарсько-фінансової діяльності підприємства. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією Бізнес кейс	8
Тема 2 Планування діяльності підприємства	2/2	Знати зміст та основні принципи планування діяльності підприємства Вміти розробити бізнес-план підприємства Аналізувати головні та альтернативні стратегії підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь	8
Тема 3 Виробнича потужність підприємства	2/2	Знати сутність і чинники формування виробничої потужності підприємства Вміти визначати виробничу потужність підприємства Аналізувати основні методики визначення виробничої потужності підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	8
Тема 4 Персонал підприємства	2/2	Знати поняття та класифікацію персоналу підприємства Аналізувати структуру персоналу підприємства Розрізняти прямі та обернені показники продуктивності праці Застосовувати знання теми при розв'язуванні ситуаційних завдань щодо нарахування оплати праці персоналу підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	8
Тема 5 Майнові ресурси (активи підприємства)	2/2	Знати економічну суть та склад основного і оборотного капіталу підприємства. Розуміти поняття і види нематеріальних ресурсів. Застосовувати знання теми при виконанні практичних завдань. Аналізувати структуру основного та оборотного капіталу підприємства.	Знати економічну суть та склад основного і оборотного капіталу підприємства. Розуміти поняття і види нематеріальних ресурсів. Застосовувати знання теми при виконанні практичних завдань. Аналізувати структуру основного та оборотного	8

			капіталу підприємства.	
Тема 6 Фінансові ресурси підприємства	2/2	Знати суть фінансових ресурсів підприємства. Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку. Аналізувати власний та позиковий капітал підприємства. Розуміти місце фінансових ресурсів у господарській діяльності підприємства	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	8
Тема 7 Кредитування підприємств	2/2	Знати суть і принципи кредитування підприємств. Розуміти умови отримання та погашення банківського кредиту Розрізняти комерційне та лізингове кредитування Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку	Написання тестів Доповідь з презентацією	8
Тема 8 Інноваційна діяльність	2/2	Знати поняття і види інноваційної діяльності Вміти здійснювати оцінку ефективності технічних та організаційних нововведень Аналізувати основні напрямки науково-технічного прогресу	Написання тестів Доповідь з презентацією	14
Модуль 2				
Тема 9 Витрати підприємства та собівартість продукції	2/2	Знати поняття витрат виробництва і собівартості продукції Вміти визначати собівартість продукції підприємства Аналізувати витрати виробництва Розуміти різницю між повною та виробничою собівартістю Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах Використовувати методи калькулювання собівартості продукції при її обчисленні	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією Бізнес кейс	9
Тема 10 Ціноутворення на продукцію	2/2	Знати економічний зміст ціни Вміти розробляти цінову стратегію підприємства Розуміти принципи ціноутворення на продукцію Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією або Ессе	9
Тема 11 Фінансово-економічні результати діяльності	2/2	Знати показники, які характеризують результати діяльності підприємства Вміти розрізняти показники результату та економічної ефективності діяльності підприємства	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота	9

підприємств а		Розуміти важливість даних показників при оцінці фінансово-господарського стану підприємства Застосовувати знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах	Доповідь з презентацією	
Тема 12 Економічна ефективність діяльності підприємств а	2/2	Знати суть економічної ефективності діяльності підприємства Вміти систематизувати показники ефективності діяльності підприємства Аналізувати економічний стан підприємства Розуміти необхідність, принципи та точність проведених розрахунків при аналізі економічного стану підприємства Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної розрахункової роботи	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	9
Тема 13 Фінансово-майновий стан підприємств а та методи його оцінки	2/2	Знати показники фінансово-майнового стану підприємства Вміти систематизувати зазначені показники Аналізувати показники фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства Розуміти необхідність, принципи та точність проведених розрахунків при аналізі майнового стану підприємства Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної розрахункової роботи	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	9
Тема 14 Конкурентоспроможність продукції та підприємств а	2/2	Знати суть конкурентоспроможності продукції Вміти систематизувати показники якості продукції Аналізувати зазначені показники відповідно до видів продукції Розуміти значення стандартизації та сертифікації продукції Застосовувати знання з даної теми при виконанні індивідуальної роботи	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	9
Тема 15 Економічна безпека підприємств а	2/2	Знати поняття економічної безпеки підприємства Вміти здійснювати оцінку економічної безпеки підприємства Застосовувати методи оцінки економічної безпеки підприємства Розуміти значення та важливість служби безпеки підприємства	Написання тестів Індивідуальна розрахункова робота Доповідь з презентацією	16
Всього за семестр				
Навчальна робота ((модуль1 +модуль 2)x0,7)/3				70
Екзамен				30

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
--	--

Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Доповіді, ессе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, самоізоляція) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі elearn за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Електронний курс доступний на платформі НУБІП України – Elearn. URL:
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4790>
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1277>
- Степасюк Л.М., Суліма Н.М., Гуцул Т.А. Економіка підприємства. Навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2024. 480 с.
- N. Sulima, L. Stepasyuk. Economics of enterprise. Textbook. K. 2024. 365 p.
- N. Sulima, L. Stepasyuk Economics of enterprise. Tutorial. N. Sulima., L. Stepasyuk. K. «СР «Компринт»». 2022. 413 p.
- О.О. Чередніченко, Т.В. Мірзоева, Л.М. Степасюк, О.А. Томашевська. Економіка розвитку. Навчальний посібник. Київ: Компринт, 2022. 405 с.
- Степасюк Л.М., Якимовська А.В. Методичні вказівки для виконання практичних завдань з дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Міжнародна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка», Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2024. 96 с.
- L.Stepasyuk., A.Yakymovska Workbook for practical tasks in the discipline "Economics of the enterprise". K. "СР" COMPRINT ". 2022.
- Степасюк Л.М., Суліма Н.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства Київ. «ЦП «КОМПРИНТ»». 2019. 466 с.
- Степасюк Л.М., Суліма Н.М. Тематичний довідник з економіки підприємства. К. НУБіП України, 2018. 159 с.
- Економіка підприємства. Підручник. Під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ. Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
- Економіка підприємства. Навчальний посібник. За ред. проф. А.І. Яковлева, доц. Ларки Л.С. Харків. НТУ «ХП», 2018. 516 с.
- Економіка підприємства: навчальний посібник. О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська. Мелітополь. Люкс, 2020. 272 с.
- Економіка підприємства: підручник. за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк. Вежа-Друк, 2021.
- Економіка підприємства. Навчальний посібник. Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. Київ. Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". 2018. 302 с.
- Економіка підприємства. Навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків. ХНАДУ, 2018. 249 с.
- Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства. Навч. посібник. Вінниця.«Меркьюрі-Поділля».2018, Т.1. 432 с.
- Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства. Навч. посібник. Вінниця. «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т.2. С.404.

18. Соломіна Г.В. Економіка підприємства: практикум. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 142 с.
19. Шевченко Л. С. Економіка підприємства. Видавництво Право, 2021. 212 с.
20. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запужляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства. Навч. посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
21. Трансформаційна економіка: теоретичні та практичні аспекти. Монографія. (Розділ у колективній монографії. Tetiana Mirzoieva, Ludmila Stepasyuk. Strategic guidelines for agribusiness diversification through expanding the practice of producing niche cereal crops. Baltija Publishing (м. Рига, Латвійська Республіка)) 55 ст. 3,4 д.а.
22. Діброва А., Мірзоєва Т., Байдала В., Чміль А., Степасюк Л., Діброва, Л. ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ВІВСА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2024. 6(59). Рр. 487–508. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4534>
23. Dibrova A., Baidala V., Mirzoieva T., Stepasyuk L., Chmil A., Dibrova L. Forecasting and modelling the rye market, as a niche grain crop, under conditions of increasing mineral fertiliser costs. Scientific Horizons. 2024. Vol. 27, No. 11. 52-67 <https://doi.org/10.48077/scihor11.2024.52>
24. Mirzoieva T., Stepasyuk L., Diachkov D., Nitsenko V., Velychko O., Lozynska T., Kapelista I. Prospects for the Production of Niche Grain Crops in the Context of the Need to Ensure Food Security. ROCZNIK OCHRONA SRODOWISKA. 2024. № 26 , pp. 568-586.
25. Stepasyuk, L., Cherednichenko, O., Sukhostavets, A., Volkova, N. (2023). Improvement of pricing on the market of organic products. IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci. 1269 012019 DOI 10.1088/1755-1315/1269/1/012019
26. Степасюк Л.М, Старомінський В.Б. Нові тенденції та виклики вітчизняного продовольчого ритейлу. Економіка та суспільство. 2024. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3372> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-20
27. Bal-Prylypko, L & Cherednichenko, O & Stepasyuk, L & Titenko, Z. (2023). Profit as a main factor in forecasting agricultural business development. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 1150. 012008. 10.1088/1755-1315/1150/1/012008
28. Степасюк Л.М. Економічні засади підвищення ефективності виробництва молока. Економіка і управління бізнесом. 2023. Т.14. №2. С. 53-66 DOI: <http://dx.doi.org/10.3>
29. Діброва А.Д. Степасюк Л.М. Господарська цінність і економічна привабливість вівса в контексті нішевого виробництва. Економіка і управління бізнесом. 2023. Т.14. №3. С. 101-112 DOI: [http://dx.doi.org/10.31548/economics14\(3\).2023.045](http://dx.doi.org/10.31548/economics14(3).2023.045)
30. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
31. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
32. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
33. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>.
34. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
35. Офіційний сайт Інформаційно-аналітичної агенції «АПК-Інформ» URL: <http://www.apk-inform.com/ru/analitic>
36. Офіційний сайт Національного агропорталу URL: <http://latifundist.com>
37. Офіційний сайт Інформаційно-аналітичної агенції «АПК-Інформ» URL:
38. Офіційний сайт Спілки економістів України URL: <http://ucluster.org/sokolenko/2008/07/innovacijny-klastery-mexanyzm-pidvyshhennya-konkurentospromozhnosti>